

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 19Co/144/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8117216542
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 06. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zlata Simková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2020:8117216542.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zlata Simkovej a členov senátu JUDr. Gabriely Világiovej a JUDr. Karola Krochta v spore žalobkyne: M. C., nar. XX.XX.XXXX, L. XX, XXX XX L., v konaní zastúpená JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom so sídlom vo Svidníku, ul. Sov. hrdinov 163/66, proti žalovanému: BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, so sídlom Boulevard Haussmann 1, 750 09 Paríž, Francúzsko, zapísaná v parížskom Registri obchodu a spoločnosti pod č. 542 097 90, konajúca na území Slovenskej republiky prostredníctvom BNP PARIBAS PERSONAL FINANCE SA, pobočka zahraničnej banky, so sídlom Karadžičova 2, 811 09 Bratislava, IČO: 47 258 713, v konaní zastúpený Advokátskou kanceláriou Nagyová Tenkáč, s.r.o. so sídlom v Bratislave, Ružinovská 42, 821 01, o vydanie bezdôvodného obohatenia 58,71 eur a určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Prešov č. k. 12Csp/153/2017-152 zo dňa 17.09.2019 takto

rozhodol:

Mení rozsudok v jeho napadnutej časti III. tak, že určuje, že zmluvná podmienka uvedená v žiadosti/zmluve o poskytnutí úveru č. XXXXXXXXXXXXXXXX, zo dňa 27.05.2010, časť C) Kreditná karta v znení „Ďalej žiadam, aby ma spoločnosť CETELEM SLOVENSKO a.s., zaradila do zoznamu žiadateľov o poskytnutie úverového rámca, poskytla mi úverový rámec vo výške 400 eur (12.050,40 Sk) a vydala kreditnú kartu na moje meno. Beriem na vedomie, že moja žiadosť o vydanie kreditnej karty bude posudzovaná najmä na základe údajov uvedených v žiadosti o poskytnutie klasického spotrebiteľského úveru a priebehu jeho splácania a že v prípade, že po vyhodnotení aktuálnej situácie nebude možné vyhovieť tejto žiadosti v plnom rozsahu, môže CETELEM SLOVENSKO a.s. zmeniť navrhovanú výšku úverového rámca na ňou stanovenú nižšiu výšku. Zaväzujem sa splácať čerpaný úver a príslušné náklady v pravidelných mesačných splátkach vo výške minimálne 4 % z úverového rámca alebo z dlžnej sumy, ak nebude dohodnuté inak, a to i telefonicky. Súhlasím s platbami uvedenými v časti C1). Termín splatnosti je 10. deň v mesiaci, ak nie je v časti C1) dohodnuté inak a spôsob splácania je zhodný so zvolenou možnosťou v časti B)“ je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

Mení rozsudok v jeho napadnutom výroku IV. o trovách konania tak, že žalobkyni priznáva voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu, o výške ktorých rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Žalobkyni priznáva voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu, o výške ktorých rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom prvým výrokom uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni bezdôvodné obohatenie vo výške 58,71 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 58,71 eur od 30.09.2017 do zaplataenia, všetko v lehote do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Druhým výrokom vyslovil, že žalobkyňa má vo vzťahu k žalovanému, čo sa týka nároku na zaplatenie bezdôvodného obohatenia, nárok na trovy konania v rozsahu 100 % trov konania. Tretím výrokom v prevyšujúcej časti žalobu, čo sa týka vyslovenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky, zamietol. Štvrtým výrokom vyslovil, že žalovaný má vo vzťahu k žalobkyni nárok na náhradu trov konania, čo sa týka nároku vyslovenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky v rozsahu 100 % trov konania, o ktorých výške rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

2. Rozhodol tak o žalobe, ktorou sa žalobkyňa domáhala zaviazať žalovaného na zaplatenie sumy 58,71 eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne a určenia, že zmluvná podmienka uvedená v žiadosti/zmluve o poskytnutí úveru č. XXXXXXXXXXXXXXXX zo dňa 27.05.2010, časť C) Kreditná karta v znení „Ďalej žiadam, aby ma spoločnosť CETELEM SLOVENSKO a.s., zaradila do zoznamu žiadateľov o poskytnutie úverového rámca, poskytla mi úverový rámec vo výške 400 eur (12.050,40 Sk) a vydala kreditnú kartu na moje meno. Beriem na vedomie, že moja žiadosť o vydanie kreditnej karty bude posudzovaná najmä na základe údajov uvedených žiadosti o poskytnutie klasického spotrebiteľského úveru a priebehu jeho splácania a že v prípade, že po vyhodnotení aktuálnej situácie nebude možné vyhovieť tejto žiadosti v plnom rozsahu, môže CETELEM SLOVENSKO a.s. zmeniť navrhovanú výšku úverového rámca k vydaniu na ňou stanovenú nižšiu výšku. Zaväzujem sa splácať čerpaný úver a príslušné náklady v pravidelných mesačných splátkach vo výške minimálne 4 % z úverového rámca alebo z dlžnej sumy, ak nebude dohodnuté inak, a to, i telefonicky. Súhlasím s platbami uvedenými v časti C1). Termín splatnosti je 10. deň v mesiaci, ak nie je v časti C1) dohodnuté inak, a spôsob splácania je zhodný so zvolenou možnosťou v časti B),“ je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Nárok odvodzovala zo zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru č. XXXXXXXXXXXXXXXX zo dňa 27.05.2010, na základe ktorej jej žalovaný poskytol úver vo výške 303,45 eur na nákup tovaru s mesačnou splátkou vo výške 30,18 eur, s ročnou úrokovou sadzbou 34 %, RPMN 39,81 %, priemernou RPMN 48,34 %, s počtom mesačných splátok 12. Žalovaný so žalobou nesúhlasil, navrhol ju zamietnuť.

3. Prvoinštančný súd tak rozhodol vo veci už v poradí druhým rozsudkom po tom, čo jeho prvší zamietavý rozsudok v celom rozsahu bol uznesením Krajského súdu v Prešove č. k. 19Co/203/2018-136 zo dňa 11.06.2019 zrušený a vec mu bola vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. V novom rozhodnutí po vykonanom dokazovaní citoval ust. § 37; § 40 ods. 1; § 53 § 100 ods. 1; § 107 ods. 1 až 3; § 451 ods. 1, 2 a § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, § 4 ods. 1 a 4 z. č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, platného a účinného v čase uzatvorenia úverovej zmluvy, ako aj § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. a § 298 ods. 1 CSP, a poukázal na rozsudok Súdneho dvora z 09.11.2016 vo veci C-42/2015.

4. Vyhovel žalobe žalobkyne v časti, ktorou sa domáhala vydania bezdôvodného obohatenia vo výške 58,71 eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne od 30.09.2017, predstavujúce rozdiel medzi úverom poskytnutým žalobkyni vo výške 303,45 eur a úhradou ňou vykonanou vo výške 362,16 eur, keďže žiadosť/zmluvu o poskytnutí úveru č. XXXXXXXXXXXXXXXX zo dňa 27.05.2010 vyhodnotil ako absolútne neplatný právny úkon, pričom vznesenú námietku premlčania považoval za nedôvodnú.

5. Vo vzťahu k ďalšiemu nároku žalobkyne, ktorým sa domáhala určenia neprijateľnej zmluvnej podmienky v konkrétnom znení citoval § 298 ods. 1, 2 CSP. Mal za to, že určenie, že niektorá zo zmluvných podmienok spotrebiteľskej zmluvy je neprijateľnou pre rozpor s § 53 OZ predpokladá, že spotrebiteľská zmluva, ktorá takúto podmienku obsahuje, je právnym úkonom spĺňajúcim všetky náležitosti platného právneho úkonu predpokladaným ust. § 37 a nasl. OZ. Keďže predmetná zmluva o revolvingovom úvere zo dňa 27.05.2010 je absolútne neplatným právnym úkonom pre rozpor s ust. § 40 ods.1 OZ, je vylúčené, aby súd posudzoval neprijateľnosť zmluvnej podmienky absolútne neplatného právneho úkonu pre rozpor s ust § 53 OZ. Absolútna neplatnosť právneho úkonu má za následok, akoby právny úkon nebol nikdy uzavretý. Poukázal na rozhodnutie NS SR sp. zn. 5Cdo/319/2014 zo dňa 31.05.2016 so záverom, že „ak má súd v priebehu konania preukázané, že sú naplnené predpoklady pre absolútnu neplatnosť právneho úkonu, má povinnosť prihliadnuť na túto skutočnosť z úradnej povinnosti a ďalšími otázkami, napríklad neprijateľnými podmienkami sa nemusí vôbec zaoberať“ (viď publikácia Jaroslava Krajča, spotrebiteľská zmluva v aplikačnej praxi SR a EÚ, Eurounion, 2011, str. 133).

6. Riadiac sa vyššie uvedeným opätovne zamietol žalobu v časti, ktorou sa žalobkyňa domáhala určenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky, nakoľko mal zato že z dôvodu absolútnej neplatnosti právneho úkonu a má sa zato, akoby právny úkon nikdy nebol uzavretý. Preto v zmysle žalobného petitu, ktorým sa žalobkyňa domáhala určenia neprijateľnej zmluvnej podmienky, nebolo možné tomuto vyhovieť. Tiež

poukázal na to, že žalobkyňa bola v konaní právne zastúpená a z ustálenej súdnej praxe aj Krajského súdu v Prešove je známe, že pri obdobných spotrebiteľských zmluvách, ak boli uplatňované nároky dodávateľmi, tieto boli zamietané práve z dôvodu absolútnej neplatnosti takýchto zmlúv a tiež bolo prihliadané v súčasnosti už na neúčinné ustanovenie § 5b zákona o ochrane spotrebiteľa. Súd nemohol nad rámec žalobného petitu z úradnej moci ex offo vyhlásiť predmetnú zmluvu o revolvingovom úvere za neplatnú, keďže takto koncipovaný petit žalobkyňou nebol aj, keď je spotrebiteľkou.

7. Výroky o trovách konania odôvodnil ust. § 251; § 255 ods. 1, 2 a § 262 ods. 1, 2 CSP. Mal za to, že v danej veci išlo o samostatné nároky a podľa zásady úspechu a neúspechu rozhodol aj o trovách konania vo vzťahu k týmto nárokom samostatne. Vo vzťahu ku vydaniu bezdôvodného obohatenia bola žalobkyňa 100 % úspešná a naopak 100 % neúspešná vo vzťahu k žalobnému nároku, ktorým sa domáhala určenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky a opačne žalovaný bol neúspešný vo vzťahu ku uplatnenému nároku žalobkyne o vydanie bezdôvodného obohatenia a úspešný vo vzťahu ku zamietnutiu žaloby, ktorým súd zamietol určenie neprijateľnej zmluvnej podmienky.

8. Proti uvedenému rozsudku, a to čo do výroku III., ktorým v prevyšujúcej časti bola žaloba čo sa týka vyslovenia neprijateľnosti zmluvných podmienok zamietnutá a jemu prislúchajúcemu výroku o trovách konania označenom IV., v zákonom stanovenej lehote podala odvolanie žalobkyňa. Namietala nesprávne skutkové zistenia a nesprávne právne posúdenie veci súdom prvej inštancie. Vyslovila svoj nesúhlas so zamietnutím žaloby čo do vyslovenia neprijateľnosti konkrétnej zmluvnej podmienky z dôvodu, že revolvingový úver je absolútne neplatným právnym úkonom pre rozpor s ust. § 40 ods. 1 OZ, kedy by malo byť vylúčené posudzovať neprijateľnosť zmluvnej podmienky absolútne neplatného právného úkonu, s poukazom na uznesenie NS SR sp. zn. 5Cdo/319/2014 z 31.05.2016. Odvolateľka uviedla, že už v zrušujúcom uznesení v predmetnej veci sa odvolací súd nestotožnil s názorom súdu prvej inštancie, že neplatnosť zmluvy bráni určeniu neprijateľnosti zmluvnej podmienky. Vo vzťahu k uzneseniu NS SR sp. zn. 5Cdo/319/2014 uviedol, že Najvyšší súd sa v prvom rade v uvedenej veci zaoberal posudzovaním neplatnosti celej úverovej zmluvy a len alternatívnym petitom bolo požadované určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok. Keďže bolo vyhovené prvému petitu o určenie neplatnosti zmluvy, nebolo možné vyhovieť aj druhému alternatívnemu petitu o určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok. Odvolateľka tvrdila, že v spotrebiteľskom práve platí princíp kumulácie ochrany spotrebiteľa. Jednotlivé úpravy ochrany spotrebiteľa sa aplikujú vedľa seba a nezávisle na sebe. Ak prichádza do úvahy použitie viacerých právnych úprav na ochranu spotrebiteľa, nevylučujú sa a je ich možné využiť vedľa seba. Zmluvná podmienka buď je neprijateľná alebo nie je neprijateľná. Ochrana sa musí spotrebiteľovi, vo všetkých týchto časových vymedzeniach poskytnúť za stavu, že k ním došlo pred zmluvou, počas plnenia, ale aj po zániku zmluvy (čl. 3 ods. 1 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2005/29/ES z 11. mája 2005 o nekalých obchodných praktikách podnikateľov voči spotrebiteľom na vnútornom trhu a ktorou sa mení a dopĺňa smernica Rady 84/450/EHS, smernice Európskeho parlamentu a Rady 97/7/ES, 98/27/ES a 2002/65/ES a nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 2006/2004. Je preto mylný názor súdu prvej inštancie aj v terajšom rozsudku, že zistenie neplatnosti zmluvy bráni určeniu neprijateľnosti zmluvnej podmienky. V tejto súvislosti dala do pozornosti publikáciu: Števíček a kol., Občiansky zákonník I., Praha: C. H. Beck, 2015 s citáciou konkrétnych textov. V ďalšom poukázal na konkrétne rozhodnutia Krajského súdu v Prešove, Žiline, Banskej Bystrici, Najvyššieho súdu SR, podporujúce jej názor. Navrhla preto rozsudok v napadnutých výrokoch zmeniť, žalobe o určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok vyhovieť a priznať jej náhradu trov celého konania v plnom rozsahu.

9. K odvolaniu žalobkyne sa vyjadril žalovaný tak, že navrhol napadnuté výroky rozsudku súdu prvej inštancie potvrdiť. Poukázal na to, že revolvingový spotrebiteľský úver, ani kreditná karta podľa časti C) v žiadosti/ zmluve zo dňa 27.05.2010 žalobkyňi neboli poskytnuté, preto nedošlo ku vzniku zmluvného vzťahu medzi stranami sporu. Absentovala totiž akceptácia návrhu zo strany žalovaného. Nemožnosť určenia zmluvnej podmienky v časti C) kreditná karta v úverovej zmluve vyplýva aj z hmotných predpisov s poukazom na § 53 ods. 1 OZ. Hlavný predmet plnenia je vylúčený spod ochrany inštitútu neprijateľných zmluvných podmienok, teda na kúpnej zmluve nemôže súd posudzovať hlavný predmet plnenia a cenu cez inštitút neprijateľných zmluvných podmienok. Základným predpokladom pre určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok je, že musí ísť o reálnu zmluvnú podmienku, ktorá bola medzi spotrebiteľom a dodávateľom uzatvorená a ktorá sa spotrebiteľa priamo dotýka. V danej veci zmluvná podmienka zakotvená v časti C) úverovej zmluvy neplatí vo vzťahu ku žalobkyňi - spotrebiteľke. Takáto zmluvná podmienka voči žalobkyňi neexistuje. Za situácie, keď medzi stranami sporu nevznikla zmluva o

revolvingovom spotrebiteľskom úvere a vydaní kreditnej karty, ani jej nebol poskytnutý revolvingový spotrebiteľský úver podľa časti C) úverovej zmluvy, žalobkyňa nepotrebuje žiadnu právnu ochranu. Žaloba v uvedenej časti je preto zjavne neopodstatnená. Navrhol preto rozsudok v napadnutom rozsahu potvrdiť a priznať mu nárok na náhradu trov odvolacieho konania vrátane trov právneho zastúpenia v plnom rozsahu.

10. K replike žalovaného k odvolaniu žalobkyne sa táto už nevyjadrila.

11. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 Zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku, ďalej len „CSP“) preskúmal rozsudok v napadnutom rozsahu, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ustanovenia § 379 a nasl. CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) s tým, že miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli aj webovej stránke Krajského súdu v Prešove dňa 09.06.2020 a dospel k záveru, že odvolanie žalobkyne je dôvodné.

12. Z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd prejedná vec v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne akých výrokov u rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať, nemusí byť pritom daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (viď rozhodnutie Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS/78/05).

13. Keďže odvolaním neboli napadnuté výroky rozsudku súdu prvej inštancie označené bodmi I. a II., rozsudok v uvedených častiach v zmysle ust. § 367 ods. 2 CSP nadobudol právoplatnosť.

14. Každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách (§ 3 ods. 3 z. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa).

15. Súd môže v rozsudku, ktorý sa týka spotrebiteľského sporu aj bez návrhu vysloviť, že určitá zmluvná podmienka používaná spotrebiteľom v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou je neprijateľná; v takom prípade súd uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky, ako bolo dohodnuté v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou. Súd aj bez návrhu výslovne uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky, ako bolo dohodnuté v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou (§ 298 ods. 1, časť ods. 2 § 298 CSP).

16. Spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dohodnuté (§ 53 ods. 1 OZ).

17. Vzhľadom na to, že odvolací súd vychádzal zo skutkového stavu zisteného súdom prvej inštancie bez potreby zopakovania či doplnenia dokazovania a dôvodov pre zmenu napadnutého rozsudku je len právne posúdenie otázky týkajúcej sa vyhodnotenia potreby vyslovenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky v prípade absolútne neplatnej zmluvy, do ktorej boli tieto podmienky uvedené, ktorú opakovane posúdil súd prvej inštancie a obidve sporové strany sa k tejto otázke vyjadrili, odvolací súd nepovažoval za potrebné a účelné na prejednanie odvolania nariaďovať pojednávanie, keď si to nevyžadoval ani dôležitý verejný záujem (§ 385 ods. 1 CSP).

18. Vo vzťahu k požiadavke žalobkyne na vyslovenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky, čo bolo súdom prvej inštancie zamietnuté, odvolací súd uvádza, že v zmysle čl. 6 ods. 1 Smernice 93/13 nekalá zmluvná podmienka spotrebiteľa nezaväzuje a v tejto súvislosti dokonca nie je potrebné, aby spotrebiteľ túto podmienku vopred napadol. Cieľ, ktorým je posilnenie ochrany spotrebiteľa, totiž nemožno dosiahnuť, pokiaľ by sami spotrebiteľia boli povinní namietat nekalý charakter zmluvnej podmienky. Účinnú ochranu spotrebiteľa možno zaručiť len v prípade, ak je vnútroštátnemu súdu priznaná možnosť posúdiť ex offa takúto podmienku. Vnútroštátny súd je povinný preskúmať ex offa nekalý charakter zmluvnej podmienky,

len čo má k dispozícii právne a skutkové okolnosti potrebné na tento účel. Ak takúto podmienku považuje za nekalú, zdrží sa jej uplatnenia, s výnimkou prípadu, keď spotrebiteľ proti tomuto namieta (viď rozsudok Súdneho dvora EÚ zo 04.06.2009, PANNON GSM, C-243/08, 2009 I-04713).

19. Oprávnenosť súdu vysloviť v rozsudku nekalosť zmluvnej podmienky vyplýva z ust. § 298 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. CSP. Za situácie, keď vyslovenia neplatnosti zmluvnej podmienky sa dovoľáva strana sporu priamo v žalobe, je povinnosťou súdu o tom rozhodnúť. Znenie zmluvných podmienok uvedené v Žiadosti/Zmluve o poskytnutí spotrebiteľského úvere č. XXXXXXXXXXXXXXXX zo dňa 27.05.2010 v bode C) Kreditná karta v znení „Ďalej žiadam, aby ma spoločnosť CETELEM SLOVENSKO a.s., zaradila do zoznamu žiadateľov o poskytnutie úverového rámca, poskytla mi úverový rámec vo výške 400 eur (12.050,40 Sk) a vydala kreditnú kartu na moje meno. Beriem na vedomie, že moja žiadosť o vydanie kreditnej karty bude posudzovaná najmä na základe údajov uvedených v žiadosti o poskytnutie klasického spotrebiteľského úveru a priebehu jeho splácania a že v prípade, že po vyhodnotení aktuálnej situácie nebude možné vyhovieť tejto žiadosti v plnom rozsahu, môže CETELEM SLOVENSKO a.s. zmeniť navrhovanú výšku úverového rámca na ňou stanovenú nižšiu výšku. Zaväzujem sa splácať čerpaný úver a príslušné náklady v pravidelných mesačných splátkach vo výške minimálne 4 % z úverového rámca alebo z dlžnej sumy, ak nebude dohodnuté inak, a to, i telefonicky. Súhlasím s platbami uvedenými v časti C1). Termín splatnosti je 10. deň v mesiaci, ak nie je v časti C1) dohodnuté inak, a spôsob splácania je zhodný so zvolenou možnosťou v časti B)“, evokuje ich neprijateľnosť, keďže bolo žalobkyni nanútené bez toho, aby žalobkyňa mala o uvedenú službu záujem. Jej prvoradým záujmom bolo zaplatenie ceny kupovaného tovaru, nie ešte poskytnutie úverového rámca a vydanie kreditnej karty tak, ako to žalovaný vyjadril v bode C) uvedenej listiny. Nie je bez právneho významu tiež skutočnosť, že text, okrem iného týkajúci sa aj podmienok revolvingu vyjadrených v bode C) je napísaný menším písmom, vzbudzujúci oprávnenú pochybnosť, že ide o nepodstatné ustanovenia, ktorým spotrebiteľ ani nemusel venovať náležitú pozornosť. Podľa názoru odvolacieho súdu takéto podmienky spĺňajú kritéria neprijateľnosti a predstavujú neprijateľnú zmluvnú podmienku majúcu za následok nevyvážený vzťah veriteľa a dlžníka. Táto zmluvná podmienka nerešpektuje vôľu spotrebiteľa, ktorý má nepochybne prioritný záujem predovšetkým na úhrade kúpnej ceny za tovar, nie o kreditnú kartu s revolvingom. Z takého správania žalovaného je možné vyvodiť, že dodávateľovi umožňuje presadiť jeho ekonomické záujmy, čím zakladá hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa. Ak bolo zmluvné ustanovenie nadiktované v rámci kontraktácie v režime typovej zmluvy, ide vždy o neprijateľnú zmluvnú podmienku, ktorá je absolútne neplatná. Zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť v neprospech spotrebiteľa. Podľa rozsudku Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6 Co 161/2011, spotrebiteľia môžu právom očakávať, že zmluvné podmienky koncipované v rámci štandardnej typovej zmluvy ich nezaväzujú, pokiaľ sú nevýhodnejšie oproti právnej úprave podľa Občianskeho zákonníka. Sporná zmluvná podmienka je tak v rozpore s § 54 ods. 1 a § 39 Občianskeho zákonníka. Pre spotrebiteľské zmluvy platí všeobecné výkladové pravidlo v § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka, že pri pochybnostiach o obsahu spotrebiteľskej zmluvy sa použije výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší. Tak, ako to už bolo konštatované, nebolo preukázané, že uvedená zmluvná podmienka bola individuálne dohodnutá. Všetky uvedené skutočnosti podporujú záver o nutnosti vyslovenia uvedenej zmluvnej podmienky za neprijateľnú. Takéto vyslovenie navyše nie je viazané zákonom iba v čase prípadného trvania zmluvného vzťahu medzi stranami sporu. Ba odvolací súd má za to, že aj v prípade neplatnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere je nutné vyslovenie neprijateľnosti uvedenej zmluvnej podmienky. Aj v prípade vyhodnotenia absolútne neplatnej úverovej zmluvy uzavretej stranami sporu, sú neprijateľné všetky jej dojednania, vrátane zmluvných podmienok, ktorých neprijateľnosti sa žalobkyňa domáhala. (viď rozsudok NS SR sp. zn. 1Cdo/320/2016 zo dňa 24.11.2015)

20. Povinnosť súdu vo výroku rozsudku aj bez návrhu vysloviť, že určitá zmluvná podmienka používaná dodávateľom v spotrebiteľských zmluvách je neprijateľná, resp. vo výroku rozsudku aj bez návrhu výslovne uviesť znenie tejto zmluvnej podmienky, má za cieľ zabezpečiť, aby spotrebiteľ bol chránený pred záväzkom voči nekalej podmienke uvedenej v spotrebiteľskej zmluve, a to aj v prípade, ak kvôli neznalosti práva nespochybní podmienku, o ktorú sa opiera žaloba voči nemu. Má pôsobiť ako odstrašujúci prostriedok a predchádzať nečestným zmluvným podmienkam. Nie je právne významným, že dodávateľ prestal zmluvnú podmienku, ktorú súd určil za neprijateľnú, v spotrebiteľských zmluvách používať. Význam vyslovenia konkrétnej neprijateľnej podmienky v spotrebiteľskej zmluve vo výroku rozsudku nie je totiž iba v tom, aby dodávateľ „donútil“ k náprave tohto stavu, ale aj v preventívnom

pôsobení na ďalších dodávateľov, ktorí by mienili rovnaké alebo obdobné zmluvné podmienky použiť v spotrebiteľských zmluvách (viď rozsudok NS SR sp. zn. 6Cdo/242/2013 z 27.08.2014).

21. Odvolací súd ešte dodáva, že neprijateľnou podmienkou môže byť nielen samotný obsah konkrétneho zmluvného dojednania spotrebiteľského záväzku, ale i spôsob jeho formálneho vyjadrenia, zahrňujúci nekalé praktiky dodávateľa v procese uzatvárania spotrebiteľských zmlúv.

22. Z vyššie uvedených dôvodov preto odvolací súd sa nestotožnil s názorom súdu prvej inštancie, že v danom prípade nie je možné výrokom vysloviť, že konkrétna zmluvná podmienka, ktorá bola žalobkyňou v žalobe špecifikovaná, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou z dôvodu, že bola súčasťou absolútne neplatnej spotrebiteľskej zmluvy. Vyslovenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky má totiž, okrem iného aj prevenčný charakter tak, ako to bolo uvedené už vyššie.

23. Odvolací súd preto, keďže súdom prvej inštancie bol správne zistený skutkový stav, iba nesprávne naň bolo aplikované právne posúdenie, postupom vyplývajúcim z § 388 CSP zmenil rozsudok v jeho napadnutej časti, keďže neboli splnené podmienky na jeho potvrdenie ani na jeho zrušenie. Rozsudok súdu prvej inštancie bol zmenený aj čo do výroku o trovách konania tak, že žalobkyni bola priznaná plná náhrada trov prvoinštančného konania aj vo vzťahu k vysloveniu neprijateľnosti zmluvnej podmienky, a to voči neúspešnému žalovanému postupom podľa § 255 ods. 1 CSP a podľa § 262 ods. 2 CSP s tým, že o ich výške bude rozhodnuté samostatným uznesením súdom prvej inštancie, ktoré vydá súdny úradník.

24. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté postupom podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 a § 262 ods. 2 CSP. V odvolacom konaní úspešnej žalobkyni bola priznaná plná náhrada trov odvolacieho konania proti neúspešnému žalovanému s tým, že o ich výške rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením.

25. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Poučenie o dovolaní: Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 Civilného sporového poriadku, v ďalšom texte už len „CSP“)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).
Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 Ods. 1 C. s. p. (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP).